

Profibox bewijst zich bij Abortus Blauw

Anita Hoofs, VPB-Sterksel

Vooruitgang in de technische resultaten is nog mogelijk tijdens de zoogperiode. Dit blijkt uit de resultaten die in 1990 behaald zijn met de Profibox bij in het algemeen gezonde dieren. De winst moet voornamelijk in de eerste dag na de geboorte behaald worden. Een optimale opvang van de pasgeboren biggen is hierbij essentieel (warmte en geen tocht).

Bij ziekte-uitbraken, zoals bijvoorbeeld Abortus Blauw, is deze optimale opvang nog van veel groter belang wil men de schade beperken. Dankzij de Profibox is de schade op het Varkensproefbedrijf in **Sterksel** door Abortus Blauw beperkt gebleven.

Profibox

De Profibox is het meest luxueus poliklinisch kraamhok, dat op dit moment op de markt is. Begin 1990 is op het Varkensproefbedrijf in Sterksel een vergelijkend onderzoek van start gegaan, waarin de Profibox in het kader van poliklinisch werpen vergeleken wordt met traditionele kraamopfokhokken. Ten opzichte van traditionele kraamopfokhokken kunnen de resultaten van de Profibox in 1990 (gezonde dierstapel) als volgt samengevat worden:

- Een verlaging van het uitvalspercentage van de biggen in de eerste 5 dagen na de geboorte van 7% (3,8% t.o.v. 10,8%). Vooral de uitval door doodliggen, te laag geboortegewicht en vermageren is aanzienlijk verlaagd.
- De biggen zijn sneller vitaal en hebben een betere vitaliteit.
- Dit leidt tot een snellere en betere biestopname.
- De gewichtstoename (biestopname) van de biggen in de eerste 24 uur na de geboorte is hoger en meer constant. Bij de Profibox is waargenomen dat de biggen in de eerste 24 uur na de geboorte gemiddeld 190 gram in gewicht toenemen. Bij de traditionele kraamopfokhokken is deze gewichtstoename gemiddeld 90 gram.
- Minder gezondheidsproblemen bij de biggen (betere immuniteitsopbouw). Het aantal noodzakelijke veterinaire behandelingen daalde met bijna 50%.

De optimale opvang van de pasgeboren biggen

in hun eerste levensuren is de verklaring van bovengenoemde positieve resultaten van de Profibox. Bij de Profibox is sterfte door verkleumen nauwelijks mogelijk. Dit is de grote kracht van de Profibox.

Abortus Blauw

Ondanks allerlei preventieve maatregelen op het gebied van de hygiëne werden op het Varkensproefbedrijf eind februari ziekteverschijnselen waargenomen die wezen op Abortus Blauw. Vroeggeboorten, een verhoogd aantal doodgeboren biggen, veel zwakke biggen, lichaamstemperatuur regulatieproblemen bij de pasgeboren biggen, diarree problemen bij de biggen en zogproblemen waren de belangrijkste verschijnselen in de kraamstallen. Via het verstrekken van lactose-oplossingen, electrolytenmixen, melkproducten, medicijnen en het inzetten van zogzeugen is geprobeerd de schade zoveel mogelijk te beperken. Al vrij snel na de eerste verschijnselen van Abortus Blauw werd duidelijk dat Abortus Blauw in de Profiboxen duidelijk minder schade veroorzaakte dan in de traditionele kraamopfokhokken.

Profibox en Abortus Blauw

In de kraamstal veroorzaakte Abortus Blauw op het Varkensproefbedrijf in Sterksel in de weken 9 tot en met 13 de meeste schade met als dieptepunt de weken 10 en 11.

In tabel 1 zijn enkele resultaten weergegeven, die behaald zijn in de weken 9 tot en met 13.

De resultaten hebben betrekking op de eerste week na de geboorte. Er is onderscheid gemaakt tussen biggen, die in de Profibox en biggen, die in een traditioneel kraamopfokhok geboren zijn. De verblijfsduur van de zeug en biggen in de Profibox is normaal minimaal 3 dagen, Om de Profibox zoveel mogelijk te benutten in de periode van Abortus Blauw werden de biggen al na twee dagen verplaatst. Uit tabel I blijkt, dat het uitvalspercentage van de biggen in de eerste week na de geboorte bij de Profibox 13,3% lager was dan bij de traditionele kraamopfokhokken. In de extreme weken (week 10 en 11) was dit verschil zelfs 19,1%. Het verschil in uitval wordt relatief groter wanneer men rekening houdt met het begin aantal biggen per zeug (=levend geboren biggen + bijgelegde biggen - weggelegde biggen). Bij de Profibox was dit beginaantal hoger, omdat hier meer biggen levend geboren zijn en omdat hier meer biggen zijn bijgelegd dan weggelegd. Een mogelijke verklaring voor het feit dat in de Profiboxen meer biggen levend geboren zijn dan bij de traditionele kraamopfokhokken is dat de opvang van de biggen bij de geboorte bij de Profibox beduidend beter is. Zwakke biggen hebben hierdoor meer kans. Bij traditionele kraamopfokhokken zijn vermoedelijk een deel van deze biggen direct na de geboorte gestorven, Ook het feit dat bij de Profiboxen geboortehulp

Profibox

Tabel I: Uitvalspercentage biggen Profibox en traditionele kraamopfokhokken bij Abortus Blauw (week 9 tot en met 13).

	Profibox	Traditioneel kraamopfokhok
aantal levend geboren biggen	506	557
aantal levend geboren per toom	10,3	9,4
aantal dood geboren per toom	1,6	2,1
aantal mummies per toom	0,3	0,5
begin aantal per toom	10,8	9,1
uitval biggen in eerste levensweek (%)	9,3	22,6
uitval biggen in eerste levensfase in de weken 10 en 11 (%)	13,0	32,1

* = levend geboren + bijgelegd - weggelegd

makkelijker te verlenen is dan bij traditionele kraamopfokhokken heeft waarschijnlijk bijgedragen aan het hoger. aantal levend geboren biggen. Door Abortus Blauw verliep het geboorteprocés namelijk moeilijker dan normaal, zodat meer geboortehulp verleend moest worden.

Ook de kwaliteit van de biggen was beduidend beter bij de biggen uit de Profibox. Zo is bij de Profibox waargenomen dat de biggen in de eerste 24 uur na de geboorte gemiddeld 190 gram in lichaamsgewicht toenamen. Bij de traditionele kraamopfokhokken was deze gewichtstoename gemiddeld 40 gram. Een aantal biggen waren zelfs in gewicht afgenomen. Bij het wegen vlak na de geboorte was duidelijk voelbaar dat een groot aantal biggen geboren in traditionele kraamopfokhokken het koud hadden. Met name de pootjes voelden erg koud aan. Dit was niet het geval bij de Profibox.

De biggen in de Profibox waren sneller vitaal en verkregen ook een betere vitaliteit. Het snel en goed activeren van de melkklieren van de zeug heeft ook een positief effect gehad op de zogproductie van de zeug. Bij zeugen die in de Profibox hadden gebigd zijn minder problemen met de zogproductie geconstateerd. Hierdoor hoef-

de bij deze groep geen zoogzeugen ingezet te worden. Bij de traditionele kraamopfokhokken moest dat bij 12% van de tomen wel.

Omdat de problematiek bij de biggen geboren in traditionele kraamopfokhokken duidelijk ernstiger was, zijn bij deze tomen meer lactoseoplossingen, electrolytenmixen, melkprodukten en medicijnen verstrekt. Dit brengt niet alleen extra kosten voor de produkten met zich mee, maar ook veel extra arbeid.

In tabel 2 is een samenvatting weergegeven van de invloed van Abortus Blauw bij toepassing van de Profibox in vergelijking met traditionele kraamopfokhokken.

Tot slot

Onder normale omstandigheden wordt op het Varkensproefbedrijf bij toepassing van de Profibox ten opzichte van traditionele kraamopfokhokken een verlaging van het uitvalpercentage van de biggen van ongeveer 65% gerealiseerd. Onder extreem negatieve omstandigheden blijft dit verschil nagenoeg gehandhaafd (ongeveer 60%). ■

Tabel 2: Totaal overzicht invloed Abortus Blauw bij Profibox en traditionele **kraamopfokhokken**.

	Profi box	traditionele kraamopfokhokken
uitval biggen	9,3%	22,6%
kwaliteit biggen	+	
groei biggen eerste 24 uur	190 gr.	40 gr.
lactose-oplossingen/electrolytenmixen end. medicijnen	+ 0,4 l	+ 4,0
zogproblemen	+	
zoogzeugen	0	12%
extra verwarming voor biggen (bv lampen)	niet noodzakelijk	noodzakelijk
extra arbeid	+	

+ = voordeel

- = nadeel